

Süleyman Özmen

İSRAİL

ve ETNİK DİNİ ÇATIŞMALAR

ARAŞTIRMA-İNCELEME

IQ Kùltür Sanat Yayıncılık: 182
Araştırma-İnceleme Dizisi: 142
İsrail ve Etnik-Dini Çatışmalar
Süleyman Özmen

Kitabın tüm yayın hakları IQ Kùltür Sanat Yayıncılık
Uluslararası Tanıtım Hizmetleri Ticaret Limited Şirketi'ne aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz,
hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

I. Baskı: Temmuz / 2006 / İstanbul

ISBN: 975 -255-082-7

Genel Yayın Yönetmeni: Adem Sarıgöl

Editör: Deniz Saraç

Dizgi-Mizanpaj: Zehra Ünverdi

Kapak Tasarım: Yunus Karaaslan

Montaj: Bülent Birkan

Halkla İlişkiler ve Dağıtım Sorumlusu: Onur Yüceel

Baskı-Cilt: Kilim Matbaası

Litros yolu Fatih Sanayi Sitesi 12/204

Topkapı / İstanbul Tel: 0212 612 95 59

Copyright © 2006, IQ Kùltür Sanat Yayıncılık
Uluslararası Tanıtım Hizmetleri Ticaret Limited Şirketi
Copyright © 2006, Süleyman Özmen

IQ KÙLTÜR SANAT YAYINCILIK, toplumu
"Bilgi Işığında Aydınlanmaya" çağırıyor. Amaç satışları ya da
kârı arttırmak değil, yalnızca topluma faydalı olmak.

GENEL DAĞITIM

www.iqkultursanat.com

e-mail: info@iqkultursanat.com

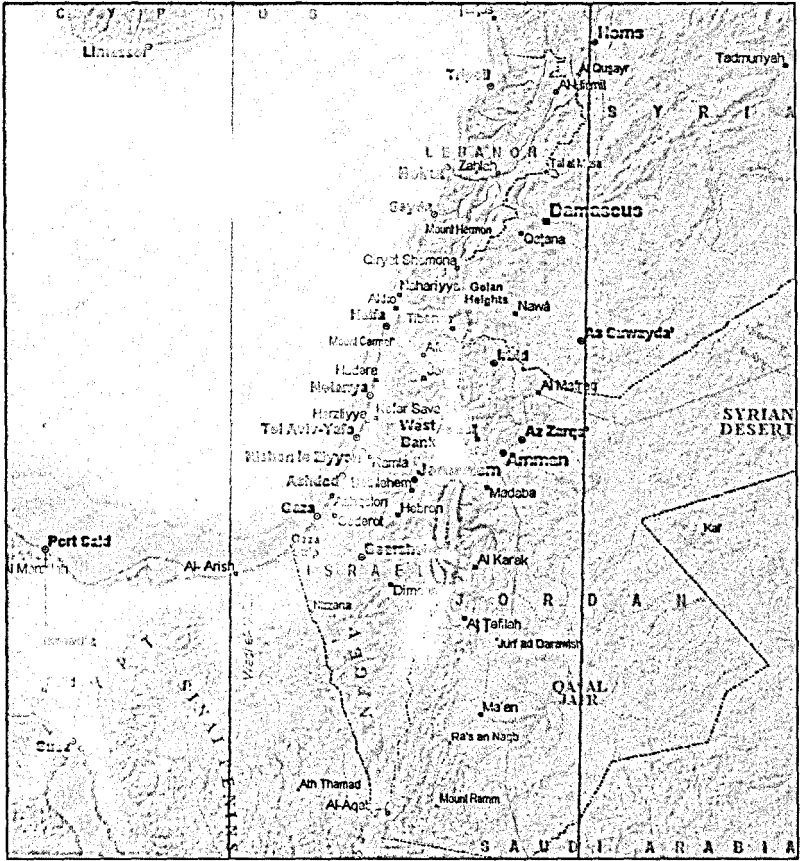
TOPLU ALIMLARDA İSTEME ADRESİ

IQ KÙLTÜR SANAT YAYINCILIK ve ULUSLARARASI
TANITIM HİZMETLERİ TİC. LTD.ŞTİ.

Ticarethane Sokak, Fetih Han
No. 33/48 Cağaloğlu-İstanbul Tel. 0212 520 91 12
Belge geçer: 0212 520 91 12
Cep: 0544 608 58 58

ORTADOĞU

İSRAİL VE FİLİSTİN ÖZERK BÖLGESİ

SÜLEYMAN ÖZMEN

1967 yılında Elazığ'da doğdu. Anne ve babasının öğretmen olması nedeniyle öğrenimine, Türkiye'nin değişik yerlerinde devam etti.

"Yakın Çağ" ve "Strateji Bilimi" konularında yüksek lisans yapan Özmen, halen Marmara Üniversitesi'nde Cumhuriyet Dönemi Tarihi konusunda doktora öğrenimine devam etmektedir.

"Avrasya'nın Kırılma Noktası Kıbrıs" adında derleme bir kitabı bulunan Özmen'in ayrıca çeşitli konularda yayımlanmış makaleleri bulunmaktadır.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER
KISALTMALAR
SUNUŞ
ÖNSÖZ

GİRİŞ

A. Ortadoğu, İsrail ve Filistin Özerk Bölgesinin Genel Bir Tanımı	23
B. Bölge Tarihinin Belirli Kıstaslar Dahilinde İncelenmesi	25
1. Bölgede Yaşamış Olan Kavimler, Kurulmuş Medeniyetler ve Devletler	25
2. Bölgedeki İslam Hakimiyeti Dönemleri	81
3. Filistin'de Osmanlı Hakimiyetinin Ana Esasları	85
4. Osmanlı İmparatorluğunun Filistin'i Kaybetmesi	91
C. Arap ve Yahudi Liderler ile Bunların Özellikleri	95
1) Arap Liderler	95
2) Yahudi Liderler	98
3) Arap ve Yahudi Liderlerin Başlıca Özellikleri	105

I. BÖLÜM

HALKIN GENEL OLARAK YAPISI, SOSYAL, KÜLTÜREL DURUM ve BÖLGEDEKİ DİN OLGUSU

A. Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Durum	111
1. Sosyal Durum	111
a) Halkın Yapısı ve Fiziksel Özellikleri	111
b) Bölgede Yaşayan Nüfus ve Azınlıklar	112
(1) Yahudiler	113
(a) Aşkenaz Yahudileri	114
(b) Sefarad (Sefhardi) Yahudileri	114
(c) Oriental Yahudiler	114
(d) Etopya Yahudileri	114
(e) Sovyet Yahudileri	115
(2) Filistinli Araplar	115
(3) Hıristiyanlar	115
(4) Dürzüler (Drüze)	116
(5) Samaritanlar	117
(6) Bahailer	117
(7) Çerkezler	117
c) Yaşama Standardı	118
2. Gelenek ve Adetler	118

3. Bölgenin Kültürel Durumu	124
a) Eğitim Durumu	124
b) Konuşulan Dil ve Lehçeler	125
c) Hükümet ve Politika	126
B. Bölgenin Genel Olarak Ekonomik Durumu	129
C. Bölgedeki Din Olgusu ve Bunun Siyasal Hayat ile Devlet Politikaları Üzerine Etkileri	131

II. BÖLÜM İSRAİL DEVLETİNİN KURULUŞU

A. Kuruluşa Doğru Giden Yolda ve Devamında	
Bölgenin Siyasi Tarihi	147
B. İngiltere'nin Bölgedeki Çözüm Çabaları (1918-1948)	150
1.Passfield Beyaz Kitabı	151
2.Peel Komisyon Raporu	153
3.Woodhead Komisyonu	155
4.Londra Konferansı	157
5.Mac Donald Beyaz Kitabı	158
C.İsrail Devletinin Kuruluşu ve Türkiye'nin Filistin Meselesi Karşısında Tutumu	161
1. Birleşmiş Milletler Taksim Planı	161
2. Türkiye'nin Olaylara Karşı Tutumu	168
3. Araplar Arasında Güç Birliği Oluşturma Çabaları	174
4. İsrail Devletinin Doğuşu	178
5. İlk Tepkilerin Oluşması ve Bölgedeki Gelişmeler	180

III. BÖLÜM İSRAİL DEVLETİNİN KURULUŞUNA TEPKİLER ARAP-İSRAİL SAVAŞLARI

A.Birinci Arap-İsrail Savaşı	187
1.Gerginliğin Tırmanması	189
2. Savaşın Başlaması (15 Mayıs 1948)	199
3. Ateşkes ve Uzlaşma Çabaları	203
B.İkinci Arap-İsrail Savaşı (Süveyş Savaşı)	203
1.Savaş Öncesi Dönem	204
2.Savaşın Başlaması (29 Ekim 1956)	206
3.Savaşın Sonucu ve Savaştan Çıkarılan Dersler	207
C. Üçüncü Arap-İsrail Savaşı (Altı Gün Savaşı)	207
1.Savaştan Önceki Olaylar	207
a) BM Kuvvetlerinin Sina Yarımadasından Çekilmesi	207
b) İsrail'in Savaşa Hazırlanması	209

c) İsrail'in Savaş Planı	210
2. Tarafların Kuvvetleri ve Yiğinağı	212
a) Tarafların Kuvvetleri	212
b) Arap Ordularının Yiğinağı	213
(1) Mısır Ordusunun Yiğinağı	213
(2) Ürdün Ordusunun Yiğinağı	213
(3) Suriye Ordusunun Yiğinağı	214
c) İsrail Ordusunun Yiğinağı	214
3. Harekatın Başlaması	215
a) Kara Harekatı	215
(1) Sina Cephesi	215
(2) Ürdün Cephesi	222
(3) Suriye Cephesi	223
b) Deniz Harekatı	225
c) Hava Harekatı	226
4. 1967 Arap-İsrail Savaşının Siyasi Sonuçları	228
5. Savaş Sonunda Kudüs'ün Durumu ve Mescid-i Aksa'dan İslam Konferansına Giden Yol	229
D. 1973 Arap-İsrail Savaşı (06-26 Ekim 1973)	234
1. Savaş Öncesi Siyasal Durum	234
2. Askeri Hazırlıklar	235
3. Tarafların Askeri Gücü	238
a) Kara Kuvvetleri	238
b) Hava Kuvvetleri	240
c) Deniz Kuvvetleri	241
4. 6 Ekim 1973 Savaşın Başlaması	242
a) Kara Harekatı	242
b) Hava Harekatı	251
c) Deniz Harekatı	253
5. 1973 Arap-İsrail Savaşının Genel Sonuçları	254

IV. Bölüm

TÜRKİYE İLE İSRAİL ARASINDAKİ İLİŞKİLER

A. Türkiye'nin İsrail Devletini Tanıması	259
1. Filistin Uzlaştırma Komisyonu Üyeliği ve Türkiye'nin Ortadoğu Politikasındaki Değişim	259
2. Türkiye'nin İsrail'i Tanıması	261
3. Türkiye-İsrail Posta Anlaşması ve Ticari İlişkiler	263
4. Türkiye'nin İsrail'i Tanınmasını Kolaylaştıran Etkenler	266
B. Türkiye'nin Batı ile İlişkileri	268
C. Türkiye-İsrail Arasındaki Diplomatik İlişkilerin Başlaması	274
1. Demokrat Parti Dönemi	278

2. Diplomatik Statünün Yükseltilmesi	.279
3. Ticaret Anlaşması	.280
4. Havacılık Anlaşması	.281
5. İşbirliğinin Uluslararası Alanlara Taşınması	.282
6. Askerî Ataşe Değişimi	.283
D. Ortadoğuda Meydana Gelen Bazı Gelişmelerin	
Türk-İsrail İlişkileri Üzerindeki Etkileri	.285
1. Bağdat Paktı	.285
2. 1956 Savaşı ve Türkiye'nin Tutumu	.297
3. Süveyş Savaşı Karşısında Türkiye'nin Tutumu ve Savaşın Türkiye-İsrail İlişkilerine Etkisi	.303
4. 1990 ve Sonrası Türk-İsrail İlişkilerinde Tarihi Dönemeç	.310

SONUÇ

EKLER	.319
EK 1. Bölgedeki BM Örgütleri ve Yabancı Yardım Kuruluşları	.321
EK 2. The British (Balfour) Declaration, 2 November 1917	.324
EK 3. Milletler Cemiyeti Konseyi Tarafından 24 Temmuz 1922'de Kabul Edilen Filistin Mandası Kararı (Kutsal Yerlerle İlgili Maddeler)	.326
EK 4. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Filistin'in Taksimi Konusunda Alınan Karar, 29 Kasım 1947	.328
EK 5. Kudüs'te Al-Aksa (Mescid-i Aksa) Camisindeki Yangın Konusunda İslam Ülkeleri Temsilcilerinin 28 Ağustos 1969 Tarihinde BM Genel Sekreterine ve Güvenlik Konseyi Başkanına Gönderdikleri Mektup	.332
EK 6. Mısır Başkanı Anwar El Sadat Tarafından Başkan Jimmy Carter'e Yazılan Mektup	.334
EK 7. Barışın Riskleri "The Risks for Peace" Konulu "Machon Masa" Semineri, 20-21 Aralık 1997	.335
Ek 8. The Jerusalem Post'dan alınan makale I	.343
Ek 9. The Jerusalem Post'dan alınan makale II	.344
Ek 10. Aksiyon Dergisi'nden alınan makale.	.354
Ek 11. Power Block, Progressive Dergisi'nden alınan makale	.360
Ek 12. Türkiye İsrail İlişkileri Kronolojisi.	.374
Ek 13. İsrail'in Eğitim Sistemi	.397
Ek 14. Filistin-İsrail Sorununun Çözülmemesinin Sebepleri	.428
Ek 15. 25 Ocak 2006 Filistin Seçimi ve HAMAS	.442
Ek 16. PKK-HAMAS Farkı	.456
FOTOĞRAF VE HARİTALAR	.459
BİBLİYOGRAFYA	.493

İSRAİL

ve ETNİK DİNİ ÇATIŞMALAR

Süleyman Özmen

Türkiye'nin Ortadoğu'ya yönelik stratejisi günümüzde radikal bir biçimde değişiyor; gelenekli Arap asabiyesi artık yerini Judeo-Hıristiyan bir oluşuma terk ediyor. Yeni oyun kuralları değişik boyutlarda rollerini oynamaktadır. Bu karmaşık oluşumun dokusunu çözümlene, yeni analizler ortaya koymanın zamanı gelmiş, hatta geçmektedir.

Ortadoğu şu anda "din" mitosuna dayalı "Arz-ı Mevud" ütopyasının hesaplaşması içindedir. Bu gerçeği Jerosalem (Kudüs) Üniversitesi'nden Prof. Dr. Israel Shakak şu sözlerle açıklıyordu: "İsrail, tüm Müslümanlarda girişilecek evrensel savaş içindedir". Shakak, daha ileri giderek bu İsrail emperyalizminin boyutlarını da açıklamaktadır: "...İsrail politikasının hedefi Fas'tan Pakistan'a ve Hindistan'a, Moritanya'ya kadar uzanan tüm Ortadoğu'dur."

Büyük Ortadoğu Projesi, şu anda Hıristiyan çösemitiklerin tüm evrensel dinlerin rahmini oluşturan bir kökürrel platoda bir biçimde yönlendirilmektedir. Türk ulusu, tarihsel oluşuma kayıtları kalamazdı. Nitekim, şu anda elinizde bulunan "İsrail ve Etnik Dini Çatışmalar" kutsal inşaatı bu "Büyük Ortadoğu" stratejilerini ayrıntılı bir biçimde açıklar.

Prof. Dr. Orhan TÜRKDOĞAN